

Konferencja *Postawy i wartości rodzinne wśród młodzieży. Szanse i zagrożenia* (28 października 2010 r.)

Z inicjatywy Kuratorium Oświaty w Olsztynie i Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, 28 października 2010 r. w auli „Minor” na Wydziale Teologii UWM, została zorganizowana konferencja pt. *Postawy i wartości rodzinne wśród młodzieży. Szanse i zagrożenia*. Honorowy patronat nad konferencją objęli metropolita warmiński abp dr Wojciech Ziemia oraz rektor UWM prof. dr hab. Józef Górniewicz.

W spotkaniu wzięło udział około 170 osób; największą grupę stanowili nauczyciele wychowania do życia w rodzinie i religii. Byli także wychowawcy, pedagodzy, nauczyciele innych przedmiotów, pracownicy struktur samorządowych odpowiedzialnych w naszym województwie za politykę prorodzinną; nie zabrakło również nauczycieli akademickich i studentów. Zgromadzonych powitał dziekan Wydziału Teologii UWM ks. dr hab. Piotr Duksa, prof. UWM. Słowo wprowadzające wygłosiła Małgorzata Bogdanowicz-Bartnikowska, warmińsko-mazurski kurator oświaty.

Sesję naukową poprowadził ks. dr Michał Tunkiewicz i kurator Małgorzata Bogdanowicz-Bartnikowska. Wystąpienia prelegentów poprzedziła projekcja filmu autorstwa ks. Michała Tunkiewicza *Rodzina moich marzeń*; dzieci-przedszkolaki wypowiadały się na temat swoich planów w kontekście życia rodzinnego.

Prof. dr hab. Stanisław Achremczyk w referacie *Rodzina na Warmii w ujęciu historycznym (nie tylko!)* zwrócił uwagę na znaczenie, jakie miał ojciec w rodzinie; ojca szanowano, słuchano, bez jego zezwolenia nie można było podejmować decyzji istotnych dla rodziny. Związki małżeńskie stwarzały możliwości łamania barier stanowych, które na Warmii nie były rygorystycznie przestrzegane. Natomiast władze przestrzegały, by Warmiacy nie wchodzili w związki małżeńskie z innowiercami. Nim zawarty został związek małżeński, prowadzono nauki dla nowożeńców, uświadamiając znaczenie małżeństwa, rodziny, wychowania dzieci.

Dr hab. Selim Chazbijewicz, prof. UWM w wystąpieniu *Wspólne wartości rodzinne w islamie i chrześcijaństwie* przypomniał historię powstania islamu i podkreślił rangę rodziny w tej religii. Zwrócił także uwagę na różnicowanie, jakie dziś występuje w postrzeganiu wartości małżeńsko-rodziny przez muzułmanów, zamieszkujących różne zakątki świata.

Stefan Migus, członek Zarządu Związku Ukraińców w Polsce, podkreślił bardzo trudne uwarunkowania, w jakich znalazła się ludność ukraińska przybyła na tereny Warmii i Mazur przesiedlona w ramach „Akcji Wisła”. Do transformacji ustrojowej, jaka dokonała się w Polsce (1989), tożsamość ukraińska

– a tym samym wartości rodzinne tej społeczności – nie mogły być uzewnętrzniane. Dziś na terenie województwa warmińsko-mazurskiego istnieje wiele organizacji, które pielęgnują wartości i folklor rodzinny, zaś w rodzinach ukraińskich uroczystości i święta rodzinne przeżywane są w duchu wiary i tradycji praojców.

Benard Margueritte, wieloletni dziennikarz francuski, były redaktor „Le Monde” korespondent „Le Figaro”, „Ouest-France”, radia „Europe1” i telewizji „La Cinq”, a od 2001 r. prezes międzynarodowej organizacji medialnej „The International Communications Forum”, w referacie *Rodzina wartością uniwersalną. Czy nieprzemijająca?* podjął próbę udzielenia odpowiedzi na to pytanie. Dziś w Polsce, kiedy mówi się o polityce prorodzinnej, często padają argumenty, że państwo ma obecnie inne, ważniejsze priorytety niż inwestowanie w rodzinę. We Francji, zaraz po II wojnie światowej, ekonomiści również podobnie mówili: „Nas na to nie stać! Charle de Gaulle, który politykę prorodzinną realizował, w 1944 roku mówił: jeżeli jesteś biedny, nie masz innej możliwości – musisz zainwestować w rodzinę!”. Dzięki temu Francja, z trudnego powojennego poziomu startowego, zaznała 30 lat imponującego rozwoju. Aby promować politykę godności ojca, matki i rodziny, należy najpierw zrezygnować z polityki liberalizmu, indywidualizmu, hedonizmu, permissywizmu i konsumeryzmu. Trzeba pamiętać, że nie abstrakcyjne wskaźniki, nie krótkotrwale zyski, nie dobro wąskiej mniejszości są ważne. Należy budować cywilizację godności człowieka, cywilizację solidarności i sprawiedliwości społecznej. Słuchając nawoływań Ojca Świętego, budować wreszcie „cywilizację miłości”. Tylko w tym kontekście można szanować godność ojca i matki, pielęgnować wartości rodzinne.

Cykl referatów zakończyło wystąpienie ks. dr. Michała Tunkiewicza zatytułowane *Wartości rodzinne w świadomości młodzieży Warmii i Mazur*. Stwierdził on, że m.in. telewizja, Internet i komputer zawładnęły życiem rodziców i ich dzieci. Jako integralna część życia rodzinnego stale im towarzyszą. W skrajnych przypadkach powoduje to rozluźnienie więzi rodzinnych oraz staje się źródłem zmian w sferze emocjonalnej: następuje wzrost poziomu agresji i tworzenie fałszywej wizji siebie i świata (życie w wirtualnym świecie). Widoczny jest rozdźwięk pomiędzy oczekiwaniami młodzieży (młodszej) a zachowaniami rodziców w kontekście spędzania wolnego czasu. Tylko jedna czwarta rodziców w wolnym czasie zajmuje się dziećmi, a aż trzy czwarte młodzieży chce spędzać wolny czas z rodziną. Konferencję zamknął pokaz filmu (także autorstwa ks. Michała Tunkiewicza), w którym zaprezentowano wypowiedzi maturzystów jednej z olsztyńskich szkół. Ich wypowiedzi potwierdziły i uzupełniły przedstawione badania.

W podsumowaniu, kurator Małgorzata Bogdanowicz-Bartnikowska i ks. dr Michał Tunkiewicz, dziękując wszystkim za udział w konferencji, zwrócili uwagę na interkulturowy i interkonfesyjny jej charakter, a także uwypuklili zmiany, jakim na przestrzeni wieków podlegała rodzina. A właśnie to rodzina najlepiej służy człowiekowi, gdy doświadcza on choroby, niepełnosprawności czy jesieni swego życia; dzięki niej nie zna się stanu samotności; to w niej dokonuje się zdrowy proces socjalizacji młodego człowieka. Co podkreślono, w dobie transformacji ustrojowej, dokonała się także transformacja współczesnej rodziny na wielu płaszczyznach: kulturowej, społecznej, zdrowej, wychowawczej, życia religijnego.

Miłym akcentem – na zakończenie konferencji – był koncert Zespołu „Dumka” z Górowa Iławeckiego.

ks. Michał Tunkiewicz
Olsztyn